

Έκθεση Βιβλιοδεσίας

Από τον 15^ο έως τον 21^ο αι.

Στην καρδιά της Τέχνης και της Παράδοσης, η Έκθεση Βιβλιοδεσίας ανοίγει τις πύλες της για να μας ταξιδέψει στον Κόσμο του χειροποίητου Βιβλίου.

Ανάμεσα σε δέρματα, περίτεχνες σελίδες, ραφές και διακοσμήσεις, ξεδιπλώνονται ιστορίες δεμένες με μεράκι και υπομονή.

Κάθε έκθεμα είναι ένα μικρό θαύμα, ένας Ύμνος στη λεπτομέρεια και στη διαχρονική αξία της Βιβλιοδεσίας.

Ελάτε να ανακαλύψουμε μαζί την ποίηση του χαρτιού

και τη μαγεία της χειροποίητης Βιβλιοδεσίας,

σε μια Έκθεση που τιμά το Χθες και εμπνέει το Αύριο.

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου “Κοραής”

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής»

Βιβλιοδεσίες Τέχνης Κωνσταντίνου Στείρου

Εργαστήρι Βιβλιοδεσίας

Θερμές ευχαριστίες προς:

Το Εφορευτικό Συμβούλιο της Βιβλιοθήκης Κοραή
και τον Πρόεδρο κ. Παύλο Καλογεράκη.

κ. Άννα Χαζίρη Προϊσταμένη της Βιβλιοθήκης

κ. Μαρία Κουφοδόνη Εκπαιδευτικό για την επιμέλεια των κειμένων.

κ. Ιάσμη Κουκή Συντηρήτρια Βιβλιακού και Αρχειακού υλικού στη Μυτιλήνη, για
την επιλογή, στήσιμο, φωτογράφιση των βιβλίων της Βιβλιοθήκης Κοραή.

κ. Ιωάννη Σκορδίλη Συντηρητή Βιβλιακού και Αρχειακού υλικού στην Εθνική
Βιβλιοθήκη, για την έμπρακτη υποστήριξη του ώστε να βρεθούν τρεις αξιόλογες
βιβλιοδεσίες προς παρουσίαση.

κ. Αντώνη Πετρά Συντηρητή Βιβλιακού και Αρχειακού υλικού για την πρόταση του
να εκτεθεί Βυζαντινή Βιβλιοδεσία του 16ου αι.

κ. Ντέπη Στουπάκη για την φωτογράφιση των σύγχρονων βιβλιοδεσιών του
Εργαστηρίου Βιβλιοδεσίας.

κ. Γεώργιο Στείρο για την φωτογράφιση των δικών μου βιβλιοδεσιών

Τους μαθητές απ' το Εργαστήρι Βιβλιοδεσίας:

Σταυρούλα Επιτροπάκη, Βασιλεία Βαμβούρη, Έλλη Γαλανοπούλου, Ντίνα Ποπόνα,
Geralien Overdjik, Άννα Ρικανιάδη, Πόλυ Βασιλάκη.

Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης:

κ. Δέσποινα Καλαγκιά

κ. Κώστα Ζαφείρη

Από το Χθες στο Σήμερα

Βιβλιοδεσίες 15^{ου} - 21^{ου} αιώνα

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Οι έννοιες, μοιάζουν αλλά δεν είναι ταυτόσημες:

Καλλιτέχνης Βιβλιοδέτης

Επαγγελματικός ρόλος:

Πρόκειται για τον τεχνίτη που ασχολείται με τη βιβλιοδεσία ως επάγγελμα.

Στόχος:

Να δημιουργήσει ανθεκτικά, λειτουργικά και καλαίσθητα βιβλία.

Δεξιότητες:

Εξειδικευμένη γνώση τεχνικών βιβλιοδεσίας (ραφή, κόλλημα, δέρμα, χαρτί, καλλιγραφία).

Έμφαση:

Στην ποιότητα κατασκευής, την αντοχή και την αισθητική αρτιότητα.

Παραδείγματα: Επαγγελματίες που φτιάχνουν βιβλία για βιβλιοθήκες, αρχεία κλπ

Βιβλιοδέτης Τέχνης

Καλλιτεχνική ιδιότητα:

Εδώ η βιβλιοδεσία αντιμετωπίζεται ως μορφή εικαστικής τέχνης.

Στόχος:

Να δημιουργήσει μοναδικά έργα τέχνης με τη μορφή βιβλίου.

Δεξιότητες:

Εκτός από τεχνικές βιβλιοδεσίας, χρησιμοποιεί εικαστικές πρακτικές (ζωγραφική, γλυπτική, μικτές τεχνικές, book-sculptures)

Έμφαση:

Στην πρωτοτυπία, την έκφραση και την αισθητική εμπειρία του θεατή/αναγνώστη.

Παραδείγματα:

Εικαστικοί που δημιουργούν “artist’s books” – βιβλία-έργα τέχνης, συχνά σε περιορισμένα αντίτυπα ή μοναδικά.

Κύρια Διαφορά

Ο καλλιτέχνης βιβλιοδέτης είναι τεχνίτης με καλλιτεχνική ευαισθησία, που υπηρετεί την τέχνη της βιβλιοδεσίας.

Ο Βιβλιοδέτης Τέχνης είναι εικαστικός που χρησιμοποιεί το βιβλίο ως μέσο έκφρασης, μετατρέποντας το σε αυτόνομο έργο τέχνης.

Με άλλα λόγια: ο πρώτος φτιάχνει βιβλία ως αντικείμενα χρήσης και αισθητικής, ενώ ο δεύτερος φτιάχνει βιβλία ως έργα τέχνης.

ΚΟΠΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ 2^{ος} αι. μ.Χ

Αναλυτικά στοιχεία

Προέλευση:

Η τεχνική αναπτύχθηκε από τους Κόπτες Χριστιανούς της Αιγύπτου. Οι Κόπτες ήταν από τις πρώτες χριστιανικές κοινότητες που χρειαζόνταν ανθεκτικά βιβλία για τη διάδοση των Ευαγγελίων και άλλων θρησκευτικών κειμένων.

Χρονολογία:

Περίπου τον 2^ο αιώνα μ.Χ., δηλαδή στην πρώιμη περίοδο του Χριστιανισμού.

Καινοτομία:

Σε αντίθεση με τους παπύρους που τυλίγονταν σε ρολά, η Κόπτικη βιβλιοδεσία εισήγαγε τη μορφή του codex (κώδικα), δηλαδή βιβλίου με σελίδες που ανοίγουν. Αυτό διευκόλυνε την ανάγνωση και την αναζήτηση κειμένων.

Τεχνική:

Τα φύλλα διπλώνονταν σε τετράδια και ράβονταν μεταξύ τους με κλωστή, χωρίς κόλλα. Η ραφή ήταν εμφανής στη ράχη, κάτι που χαρακτηρίζει την Κόπτικη βιβλιοδεσία.

Σημασία:

Θεωρείται η βάση για όλες τις μεταγενέστερες τεχνικές βιβλιοδεσίας. Η ανθεκτικότητα και η πρακτικότητα της μεθόδου την έκαναν ιδιαίτερα δημοφιλή για αιώνες.

Πολιτιστική αξία:

Η Κόπτικη βιβλιοδεσία δεν είναι απλώς μια τεχνική. Αποτελεί πολιτιστικό ορόσημο. Με αυτήν τη μέθοδο, τα κείμενα απέκτησαν μορφή που μοιάζει με το σημερινό βιβλίο, κάτι που άλλαξε ριζικά τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι διάβαζαν, μελετούσαν και διέδιδαν τη γνώση.

Σήμερα, η Κόπτικη βιβλιοδεσία χρησιμοποιείται συχνά σε καλλιτεχνικά εργαστήρια και χειροποίητα σημειωματάρια, καθώς προσφέρει μεγάλη αντοχή και αισθητική αξία.

ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ 10^{ος} αι μ.Χ

Η ιαπωνική βιβλιοδεσία πρωτοεμφανίστηκε περίπου τον 10ο αιώνα μ.Χ., κατά την περίοδο Χεϊάν (794–1185). Πρόκειται για μια παραδοσιακή τεχνική με βαθιές ρίζες στην ιαπωνική πολιτιστική και αισθητική παράδοση

Ιστορική αναδρομή της Ιαπωνικής βιβλιοδεσίας

- Περίοδος Χεϊάν (794–1185): Η τεχνική της βιβλιοδεσίας τύπου “orihon” (accordion-style) εμφανίζεται για πρώτη φορά. Χρησιμοποιήθηκε κυρίως για βουδιστικά κείμενα και καλλιγραφικά έργα.
- Περίοδος Έντο (1603–1868): Αναπτύχθηκαν οι πιο γνωστές τεχνικές όπως:
Yotsume Toji (τετράπλευρη ραφή)
Koki Toji (ραφή με ενίσχυση)
Kikko Toji (ραφή με μοτίβο χελώνας)
Asa-no-ha Toji (ραφή με μοτίβο φύλλου κάνναβης)

Χαρακτηριστικά της ιαπωνικής βιβλιοδεσίας

Ανοικτή ραφή:

Οι σελίδες ράβονται εξωτερικά, χωρίς κόλλα ή ράχη, κάτι που επιτρέπει πλήρες άνοιγμα του βιβλίου.

Καλλιτεχνική προσέγγιση:

Η ραφή δεν είναι μόνο λειτουργική αλλά και διακοσμητική, με μοτίβα που ενισχύουν την αισθητική του εξωφύλλου.

Ευκολία κατασκευής:

Οι τεχνικές είναι προσβάσιμες ακόμα και σε αρχάριους.

BUTTON HOLE ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ 14^{ος}-15^{ος} αι.

Η τεχνική της Buttonhole βιβλιοδεσίας πρωτοεμφανίστηκε στον Μεσαίωνα, ως μία από τις λεγόμενες “limp bindings” (χαλαρές βιβλιοδεσίες), και χρησιμοποιούνταν ήδη από τον 14ο–15ο αιώνα.

Πρόκειται για μια παραλλαγή της long stitch βιβλιοδεσίας, με χαρακτηριστικό το άνοιγμα στη ράχη που αφήνει ορατά μέρος των τυπογραφικών

Μεσαιωνικές ρίζες:

Η μέθοδος συνδέεται με τις medieval limp bindings, όπως το French link και το long stitch. Αυτές οι τεχνικές ήταν δημοφιλείς στην Ευρώπη από τον ύστερο Μεσαίωνα, κυρίως για χειρόγραφα και μικρά βιβλία

Χαρακτηριστικό γνώρισμα:

Το εμφανές άνοιγμα (buttonhole) στη ράχη επιτρέπει να φαίνονται οι εσωτερικές πτυχές, δίνοντας και διακοσμητικό χαρακτήρα στη βιβλιοδεσία

Δημιουργική ελευθερία:

Από τότε μέχρι σήμερα, η τεχνική χρησιμοποιείται όχι μόνο για πρακτικούς λόγους αλλά και για αισθητικούς, καθώς προσφέρει πολλές δυνατότητες σχεδιασμού στα εξώφυλλα και στις ράχες.

Σημασία και εξέλιξη

Η Buttonhole βιβλιοδεσία είναι μια non-adhesive μέθοδος, δηλαδή δεν χρησιμοποιεί κόλλα αλλά μόνο ράψιμο, κάτι που το καθιστά ανθεκτικό και ευέλικτο.

Καλλιτεχνική χρήση:

Στη σύγχρονη βιβλιοδεσία, συχνά αξιοποιείται για καλλιτεχνικά βιβλία, άλμπουμ ή σημειωματάρια, όπου το ορατό ράψιμο αποτελεί μέρος του σχεδιασμού.

Διαχρονικότητα:

Αν και ξεκίνησε ως πρακτική λύση στον Μεσαίωνα, σήμερα θεωρείται περισσότερο μια δημιουργική τεχνική που συνδυάζει παράδοση και αισθητική.

Συμπέρασμα:

Η Buttonhole βιβλιοδεσία έχει τις ρίζες της στον Μεσαίωνα (14^{ος}–15^{ος} αιώνας), ως παραλλαγή της long stitch βιβλιοδεσίας, και εξελίχθηκε σε μια τεχνική που συνδυάζει λειτουργικότητα και καλλιτεχνική έκφραση.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΟΔΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ 16^{ος}-20^{ος} αι.

Η Γαλλική δερματόδετη βιβλιοδεσία εξελίχθηκε από τον 16ο αιώνα ως μια κορυφαία μορφή καλλιτεχνικής και λειτουργικής βιβλιοδεσίας, με έμφαση στην αντοχή, την αισθητική και την πολυτέλεια. Σταδιακά, από απλές δερμάτινες καλύψεις, εξελίχθηκε σε περίτεχνα έργα τέχνης με χρυσά διακοσμητικά, ανάγλυφα και περίπλοκες τεχνικές ραφής.

Ιστορική Εξέλιξη

16^{ος} αιώνας: Η Γαλλία αναδεικνύεται σε κέντρο βιβλιοδεσίας. Το δέρμα (κυρίως μοσχारीσιο) χρησιμοποιείται για ανθεκτικότητα και πολυτέλεια.

17^{ος} αιώνας: Εμφάνιση περίτεχνων διακοσμήσεων με χρυσά εργαλεία (χρυσοτυπία). Οι βιβλιοδέτες όπως ο Le Gascon καθιερώνουν το “pointillé” (διακόσμηση με μικρά χρυσά στίγματα).

18^{ος} αιώνας: Η Γαλλική βιβλιοδεσία γίνεται συνώνυμο της κομψότητας. Χρησιμοποιούνται πιο λεπτά δέρματα και αναπτύσσονται συμμετρικά μοτίβα.

19^{ος} αιώνας: Η βιομηχανική επανάσταση φέρνει μηχανές, αλλά η χειροποίητη δερματόδετη βιβλιοδεσία παραμένει σύμβολο πολυτέλειας. Εμφανίζονται οι “art bindings” με καλλιτεχνικές καινοτομίες.

20^{ος} αιώνας: Η Γαλλία διατηρεί την παράδοση που προωθούν τη χειροποίητη βιβλιοδεσία ως μορφή τέχνης

Τεχνικές και Χαρακτηριστικά

Υλικά: Δέρμα μοσχარიού, κατσικιού ή προβάτου.

Διακόσμηση: Χρυσοτυπία, ανάγλυφα σχέδια, γεωμετρικά και φυτικά μοτίβα.

Ράψιμο: Χειροποίητο ράψιμο σε περαστά ή ραφτά συστήματα, που εξασφαλίζουν αντοχή.

Στυλ: Από αυστηρά συμμετρικά σχέδια έως ελεύθερες καλλιτεχνικές συνθέσεις.

Πολιτιστική Σημασία

Η Γαλλική δερματόδετη βιβλιοδεσία θεωρείται κορυφαία έκφραση της ευρωπαϊκής βιβλιοδετικής τέχνης. Αποτελεί σύμβολο κύρους για συλλέκτες και βιβλιοθήκες. Σήμερα, οι τεχνίτες συνεχίζουν την παράδοση, συνδυάζοντας παραδοσιακές τεχνικές με σύγχρονες αισθητικές τάσεις.

SINGLE SECTION BINDING 2^{ος}-19^{ος} αι.

Οι βιβλιοδεσίες φυλλαδίων με μία ενότητα (single-section) και διακοσμητικές εξωτερικές ραφές εμφανίστηκαν ήδη από την αρχαιότητα και τον Μεσαίωνα, με ιδιαίτερη άνθηση από τον 15ο αιώνα και μετά, όταν η διακόσμηση της ραφής και του εξωτερικού καλύμματος έγινε στοιχείο αισθητικής και κοινωνικού κύρους

Ιστορική Εξέλιξη

Αρχαιότητα (Αίγυπτος, Ελλάδα, Ρώμη):

Τα πρώιμα βιβλία ήταν παπύρινοι κύλινδροι. Η μετάβαση σε κώδικες (codices) γύρω στον 2^ο-4^ο αιώνα μ.Χ. έφερε τις πρώτες μορφές ραφής μεμονωμένων τμημάτων. Οι απλές ραφές ήταν λειτουργικές, αλλά σε θρησκευτικά ή σημαντικά έργα άρχισαν να προστίθενται διακοσμητικά στοιχεία.

Μεσαίωνας (5^{ος}-15^{ος} αιώνας):

Στα μοναστήρια, οι βιβλιοδέτες χρησιμοποιούσαν δέρμα και ξύλο για τα εξώφυλλα. Οι εξωτερικές ραφές συχνά γίνονταν εμφανείς και διακοσμούνταν, ιδίως σε χειρόγραφα πολυτελείας. Οι λεγόμενες “treasure bindings” είχαν χρυσάφι, πολύτιμους λίθους και περίτεχνες ραφές.

15^{ος}-18^{ος} αιώνας:

Με την εξάπλωση της τυπογραφίας, οι βιβλιοδεσίες έγιναν πιο τυποποιημένες. Ωστόσο, οι διακοσμητικές εξωτερικές ραφές σε μονόφυλλα ή μικρά βιβλία χρησιμοποιούνταν για να ξεχωρίζουν ιδιωτικές ή συλλεκτικές εκδόσεις Armagh Robin....

18^{ος}-19^{ος} αιώνας:

Στην Ευρώπη και Αμερική εμφανίστηκαν πιο απλές χάρτινες βιβλιοδεσίες, αλλά οι διακοσμητικές ραφές συνέχισαν να χρησιμοποιούνται σε καλλιτεχνικά ή περιορισμένα αντίτυπα.

Σημασία των Διακοσμητικών Ραφών

Αισθητική:

Οι εξωτερικές ραφές δεν ήταν μόνο λειτουργικές αλλά και μέσο καλλιτεχνικής έκφρασης.

Κύρος:

Ένα βιβλίο με περίτεχνη ραφή δήλωνε πλούτο, μόρφωση και κοινωνική θέση.

Ταυτότητα:

Συχνά οι ραφές και τα μοτίβα λειτουργούσαν ως “υπογραφή” του βιβλιοδέτη ή του ιδιοκτήτη.

AUSTRALIAN PIANO HINGE 1980-1990

Η Australian Piano Hinge εμφανίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1980 με αρχές 1990, ως μια σύγχρονη καλλιτεχνική παραλλαγή της κλασικής piano hinge binding, που αναπτύχθηκε από Αυστραλούς βιβλιοδέτες και καλλιτέχνες του βιβλίου.

Προέλευση:

Η τεχνική αναπτύχθηκε στην Αυστραλία, γι' αυτό και ονομάζεται Australian Piano Hinge.

Χρονολογία:

Πρωτοεμφανίστηκε γύρω στα τέλη του 20^{ου} αιώνα (1980s–1990s), όχι ως παραδοσιακή μέθοδος αλλά ως καλλιτεχνική καινοτομία.

Δομή:

Μοιάζει με piano hinge binding, αλλά αντί για μεταλλικούς άξονες χρησιμοποιεί χάρτινες εύκαμπτες λωρίδες τύπου ακορντεόν που περνούν μέσα από διπλωμένα φύλλα.

Χρήση:

Εξαιρετικά δημοφιλής σε book artists και εργαστήρια βιβλιοδεσίας, γιατί επιτρέπει πολλές παραλλαγές (π.χ. exposed hinge, reverse hinge, διαφορετικά υλικά για pins).

Διάδοση: Η τεχνική έγινε γνωστή μέσα από εργαστήρια, blogs και βιβλία για handmade books (π.χ. Alisa Golden, Making Handmade Books).

Η Australian Piano Hinge δεν είναι μια “παραδοσιακή” βιβλιοδεσία όπως το ράψιμο με σπάγγο ή κόλλα, αλλά μια πειραματική δομή που προσφέρει:

Ευελιξία:

Μπορεί να προσαρμοστεί σε διαφορετικά μεγέθη και υλικά.

Αισθητική:

Το εξωτερικό της μοιάζει με μεντεσέ πιάνου, δίνοντας ιδιαίτερο χαρακτήρα στο βιβλίο.

Δημιουργικότητα:

Χρησιμοποιείται συχνά σε καλλιτεχνικά βιβλία, άλμπουμ ή projects που θέλουν να ξεχωρίσουν.

ΒΕΛΓΙΚΗ ΜΥΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ 1986

Εφευρέτης: Η Anne Goy, Βελγίδα βιβλιοδέτρια, παρουσίασε την τεχνική το 1986.

Χαρακτηριστικό:

Ονομάζεται “μυστική” γιατί η ραφή του βιβλίου παραμένει κρυφή, ενώ το εξώφυλλο συνδέεται με διακοσμητικές κλωστές που φαίνονται μόνο εξωτερικά.

Δομή:

Συνδυάζει την αντοχή της παραδοσιακής βιβλιοδεσίας με την ελευθερία της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Το εξώφυλλο μπορεί να είναι ανεξάρτητο από το σώμα του βιβλίου, δίνοντας μεγάλη ευελιξία στον σχεδιασμό.

Χρήση:

Πολύ αγαπητή στους καλλιτέχνες βιβλιοδέτες, καθώς επιτρέπει πειραματισμό με υλικά, χρώματα και σχέδια χωρίς να θυσιάζεται η λειτουργικότητα.

Ιστορικό πλαίσιο

Η Βέλγικη μυστική βιβλιοδεσία, δεν είναι παραδοσιακή μέθοδος αλλά μια μοντέρνα εξέλιξη που εντάσσεται στην κατηγορία της καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας του 20ού αιώνα.

Στόχος της δημιουργίας της ήταν να προσφέρει μια νέα αισθητική προσέγγιση, διαφορετική από τις κλασικές τεχνικές όπως η Ιαπωνική ή η Βυζαντινή βιβλιοδεσία.

Γιατί ξεχωρίζει

Αισθητική πρωτοτυπία:

Οι κλωστές στο εξώφυλλο δημιουργούν μοναδικά μοτίβα.

BOOK SCULPTURES 20^{ος} - 21^{ος} αι.

Ορισμός:

Καλλιτεχνικές δημιουργίες που χρησιμοποιούν βιβλία ως πρώτη ύλη, με τεχνικές όπως δίπλωμα, κοπή, χάραξη ή ανασύνθεση σελίδων.

Στόχος:

Να μετατρέψουν το βιβλίο σε γλυπτό, δίνοντας νέα ζωή στο αντικείμενο και σχολιάζοντας τη σχέση μας με την ανάγνωση και τη γνώση.

Υλικά:

Χαρτί, μελάνι, αλλά και προσθήκες από ξύλο, μέταλλο ή άλλα υλικά για εικαστικό αποτέλεσμα.

Καλλιτεχνική Προσέγγιση

Διπλωμένες σελίδες που δημιουργούν γεωμετρικά μοτίβα.

Σημασία στη Σύγχρονη Τέχνη

Διάλογος με την παράδοση:

Το βιβλίο ως αντικείμενο πολιτισμού μετατρέπεται σε τέχνη, συνεχίζοντας την ιστορική πορεία της βιβλιοδεσίας και της διακόσμησης.

Κριτική στάση:

Πολλοί καλλιτέχνες χρησιμοποιούν παλιά ή ξεχασμένα βιβλία για να σχολιάσουν την υπερπαραγωγή γνώσης και την αλλαγή του τρόπου ανάγνωσης.

Εικαστική εμπειρία:

Το κοινό δεν διαβάζει το βιβλίο αλλά το «βλέπει» ως γλυπτό, βιώνοντας μια νέα αισθητική εμπειρία.

Στην Ελλάδα και διεθνώς, τα book sculptures παρουσιάζονται σε εκθέσεις σύγχρονης τέχνης, συχνά δίπλα σε έργα γλυπτικής.

Συμπέρασμα

Οι σύγχρονες book sculptures βιβλιοδεσίες δεν είναι απλώς χειροτεχνίες αλλά καλλιτεχνικές δηλώσεις:

Αναδεικνύουν το βιβλίο ως αντικείμενο τέχνης.

Δημιουργούν έναν νέο τρόπο «ανάγνωσης» μέσω της οπτικής εμπειρίας.

Με άλλα λόγια, το βιβλίο γίνεται γλυπτό-κόσμημα της σύγχρονης εικαστικής δημιουργίας.

**Για τις ανάγκες της παρούσας Έκθεσης
τυπώθηκαν:**

στο Γραφιστικό Τμήμα της «Πυξίδας»
100 τετράπτυχοι κατάλογοι A4 σε χαρτί velvet 160gr.

στο Τυπογραφείο «Άλφα Πι»
200 πρωτότυποι σελιδοδείκτες με 8 διαφορετικές θεματικές,
σε χαρτί velvet 300gr

200 post cards A5
σε χαρτί velvet 160gr

4 post cards
σε χαρτί velvet 300gr, (εκτός εμπορίου)

Μικρών διαστάσεων Kappa Fix

Γραφιστική Επιμέλεια:
Καταλόγων, Σελιδοδεικτών,
Post Cards, Kappa Fix, Εντύπου Ενημέρωσης
Κωνσταντίνος Στείρος